

práce. Jednak byly tehdejší ČÚBP a IBP transformovány na SÚIP a OIP a současně se významným způsobem rozšířila kontrolní působnost, a to o ochranu pracovních vztahů zaměstnanců. Změny byly doprovázeny zvýšením počtu inspektorů o kolegyně a kolegy z Úřadu práce, který do té doby tyto kontroly zajišťoval. Důležitou součástí těchto změn byla i transformace tzv. dozoru nad bezpečností práce na kontrolu nad dodržováním právních předpisů ze strany zaměstnavatelů.

Snaha koncentrovat kontrolní činnost resortu MPSV pokud možno pod jedinou kontrolní institucí vedla v roce 2011 k dalšímu rozšíření kontrolní působnosti orgánů inspekce práce o oblast zaměstnanosti - například kontroly zaměřené na odhalování nelegálního zaměstnávání nebo kontroly povinného plnění zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Samozřejmě je dnes inspekce práce svým fungováním jinou institucí než v roce 1969. Její poslání - naplnit veřejné zadání a očekávání, které je s činností inspekce spojováno - však zůstává shodné. V oblasti bezpečnosti práce jde primárně prostřednictvím kontrolní činnosti kultivovat pracoviště zaměstnanců tak, aby byla bezpečná a skýtala záruku každodenního návratu zdravých zaměstnanců domů ke svým blízkým. Současně je našim poslá-

ním podpora úsilí zaměstnavatelů vytvářet bezpečné a pro život a zdraví neohrožující pracovní prostředí. K tomu mimo jiné napomáhá tzv. Bezpečný podnik, program realizovaný SÚIP pod záštitou Ministerstva práce a sociálních věcí.

Mám za to, že je u této příležitosti namístě připomenout následující skutečnosti:

- národohospodářské ztráty vzniklé pracovními úrazy jsou v rozsahu několika miliard korun ročně,
- denně chybí na pracovištích v ČR z důvodu pracovního úrazu cca 15 000 osob
- pracujících jednoho okresního města,
- při závažných pracovních úrazech se již často zaměstnanci nevracejí na svá původní pracoviště, což přirozeně vede k negativním dopadům do ekonomiky zaměstnavatele, ale i postiženého zaměstnance.

Ačkoliv je základní posláním inspekce práce spojeno s kontrolní činností a prosazováním spojeným s dodržováním právních předpisů (tedy sankce), chci Vám zde s plnou vážností sdělit, že se hlásíme k partnerství s těmi, kteří zastupují zájmy zaměstnanců, tj. odborovými svazy a organizacemi, tak i s těmi, kteří zastupují zaměstnavatele, a v neposlední řadě i s širokou odbornou veřejností zabývající se bezpečností práce.

Pracovní podmínky zaměstnanců se od roku 1969 nepochybně překotně změnily,

stejně jako se změnila činnost inspekce práce. Mimo jiné je to možné pozorovat na něčem velmi charakteristickém, co jsme před lety vůbec neznali. Mám na mysli širokou spolupráci inspekci práce v Evropské unii, především s našimi nejbližšími sousedy, vyvolanou mimo jiné rozsáhlou legální pracovní migrací na společném evropském trhu práce, která nastoluje stále nová témata.

Věřím tomu, že stejně jako se inspekce práce dokázala vyrovnat se změnou svého postavení v roce 1969 a dokázala absorbovat celou řadu změn, které nastaly od roku 1990, tak i do budoucna dokáže díky svému lidskému kapitálu, odbornosti a v neposlední řadě díky podpoře MPSV a vás všech, se kterými úspěšně spolupracujeme, vyrovnat se se všemi podobnými výzvami. (...)

Mgr. Ing. Rudolf Hahn, generální inspektor Státního úřadu inspekce práce ČR

K 65. výročí Výzkumného ústavu bezpečnosti práce

(...)

Výzkumný ústav bezpečnosti práce letos slaví významné jubileum 65. let od svého vzniku. V této souvislosti je nutné ještě připomenout letošní významné 50. výročí zavedení jednotného státního dozoru nad bezpečností práce v tehdejší Československu, což zajišťuje Státní úřad inspekce práce. Státní úřad inspekce práce spolu s jednotlivými oblastními inspektoráty práce byl, je a bude logicky nejbližším partnerem naší instituce. V současné době také dochází k rozšiřování vzájemné spolupráce obou subjektů, které spadají pod resort Ministerstva práce a sociálních věcí.

Pokud se zastavíme u historie naší instituce, tak základ její existence vede už k roku 1935, a to v rámci Masarykovy akademie práce. V roce 1954 byla tedy naše instituce ustanovena pod názvem Výzkumný ústav bezpečnosti práce a od roku 2007 je veřejnou výzkumnou institucí, kterou zřizuje Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Naší hlavní činností je výzkum v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP), pracovního prostředí a podmínek, jakož i prevence závažných havárií. ÚVPB plní úkoly vyplývající z úmluv Mezinárodní organizace práce (zejména z Úmluvy č. 155/1981 ILO), z platných právních předpisů v oblasti BOZP, z požadavků Rady Evrop-

ské unie a Evropské komise, Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, Eurostatu a prioritně z potřeb našeho zřizovatele, pro kterého jsme hlavní servisní a odbornou podporou v dané problematice.

Po několika náročných letech, kdy se v podstatě rozhodovalo o samotné další existenci naší instituce, jsme se v návaznosti na zvyšující se podporu ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí a celkovou změnu systému financování výzkumu, vývoje a financování podle nové Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací (Metodika 17+) dostali do stabilizované situace, která nám umožňuje další smysluplný rozvoj ve smyslu schválené Dlouhodobé koncepce rozvoje naší výzkumné organizace na období 2018–2022. V této souvislosti jsme také personálně posílili, spolupracujeme s celou řadou důležitých domácích a zahraničních odborníků. Současně klademe velký důraz na vytváření podmínek pro další rozvoj našich zaměstnanců.

Na závěr je potřeba poděkovat právě prioritně odpovědným zástupcům Ministerstva práce a sociálních věcí za dosavadní podporu a skvělou vzájemnou spolupráci. Hledáme nová důležitá aktuální témata, na které je nutné reagovat, podporovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

v České republice, zlepšovat kvalitu pracovního života všem zaměstnancům a dát potřebný základ pro vytváření neohrožujících a stimulačních pracovních podmínek pro všechny. Zde musíme opětovně vyzvednout provázanost a bližší kooperaci se Státním úřadem inspekce práce, resp. jednotlivými oblastními inspektoráty práce. Z dalších důležitých partnerů zmíníme určitě Státní zdravotní ústav, dále pak Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i., Fakultu bezpečnostního inženýrství VŠB-TUO, Právnickou fakultu UK v Praze, Fakultu bezpečnostního inženýrství Žilinské univerzity v Žilině a také odborné zástupce v oblasti BOZP jiných resortů. Neméně důležitou roli pro naši činnost mají subjekty z firemní praxe, protože bez nich se naše výstupy nemohou logicky mít kvalitní úroveň. I jim patří velké díky za dosavadní podporu a spolupráci.

PhDr. David Michalík, Ph.D., ředitel Výzkumného ústavu bezpečnosti práce ČR